

**EKSPANSJA ZAGRANICZNA
PRZEDSIĘBIORSTW
W WARUNKACH KONKURENCJI
MIĘDZYNARODOWEJ**

Joanna Bednarz
Sylwia Pangsy-Kania
Hanna Treder

**EKSPANSJA ZAGRANICZNA
PRZEDSIĘBIORSTW
W WARUNKACH KONKURENCJI
MIĘDZYNARODOWEJ**

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2020

Recenzenci
dr hab. Alina Grynia

Redakcja wydawnicza
Jolanta Stecewicz

Projekt okładki i stron tytułowych
Filip Sendal

Skład i łamanie
Urszula Jędryczka

Publikacja sfinansowana ze środków Prorektora ds. Badań Naukowych
Uniwersytetu Gdańskiego oraz Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-130-7

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel./fax 58 523 11 37, tel. 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. 58 523 14 49; fax 58 551 05 32

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	7
1. ZNACZENIE KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI NARODOWEJ W BUDOWANIU POTENCJAŁU PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W OTOCZENIU MIĘDZYNARODOWYM	11
1.1. Istota międzynarodowej konkurencyjności gospodarki	11
1.2. Klasyczne i neoklasyczne przesłanki rozwoju handlu oraz źródła osiągnięcia przewagi konkurencyjnej państwa	16
1.3. Współczesne ujęcie konkurencyjności międzynarodowej poprzez uczestnictwo w handlu międzynarodowym	20
1.4. Uwarunkowania konkurencyjności gospodarki	29
1.5. Miary międzynarodowej pozycji oraz zdolności konkurencyjnej gospodarek narodowych	33
1.6. Wpływ stabilności makroekonomicznej na międzynarodową konkurencyjność gospodarki narodowej	43
2. DETERMINANTY KONKURENCYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW W PROCESIE EKSPANSJI ZAGRANICZNEJ	49
2.1. Istota, przesłanki i formy ekspansji zagranicznej przedsiębiorstw	49
2.2. Elementy systemu konkurencyjności podmiotów gospodarczych ...	56
2.3. Uwarunkowania konkurencyjności podmiotów gospodarczych	60
2.4. Potencjał konkurencyjny przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych	65
2.5. Strategie konkurencji według M.E. Portera	72
2.6. Instrumenty konkurowania przedsiębiorstw w otoczeniu rynku międzynarodowego	75

3.	KSZTAŁTOWANIE RELACJI KONKURENCYJNYCH POMIĘDZY UCZESTNIKAMI RYNKU MIĘDZYNARODOWEGO Z ZASTOSOWANIEM ZWYCZAJÓW HANDLOWYCH	79
3.1.	Rynek jako otoczenie ekonomiczne wymiany handlowej z zagranicą ...	79
3.2.	Pojęcie i znaczenie zwyczajów handlowych w praktyce wymiany międzynarodowej	82
3.3.	Zwyczaje handlowe jako podstawa kształtowania warunków kontraktowych	87
3.4.	Zagospodarowanie ryzyka transakcyjnego przy zastosowaniu zwyczajowych metod kształtowania relacji ekonomicznych z partnerami zagranicznymi	98
3.5.	Zastosowanie zwyczajowych warunków ubezpieczenia w przebiegu transakcji handlowych	108
4.	ASPEKTY MARKETINGOWE ROZWIJANIA DZIAŁALNOŚCI PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH NA RYNKACH ZAGRANICZNYCH	119
4.1.	Strategie internacjonalizacji podmiotów gospodarczych	119
4.2.	Zarządzanie produktami adresowanymi na rynki zagraniczne	122
4.3.	Polityka marki w handlu zagranicznym	129
4.4.	Kształtowanie cen w handlu międzynarodowym	135
4.5.	Uwarunkowania komunikacji marketingowej przedsiębiorstw w ujęciu międzynarodowym	139
5.	ZNACZENIE INNOWACYJNOŚCI W PROCESIE KREOWANIA POZYCJI RYNKOWEJ PRZEDSIĘBIORSTWA W OTOCZENIU MIĘDZYNARODOWYM	143
5.1.	Innowacyjność wybranych krajów na tle ich pozycji konkurencyjnej	143
5.2.	Istota innowacyjności jako podstawy kształtowania przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstwa	148
5.3.	Rodzaje i charakter innowacji	154
5.4.	Cechy innowacyjnego przedsiębiorstwa	161
5.5.	Determinanty aktywności przedsiębiorstw w zakresie podejmowania przedsięwzięć innowacyjnych	165
5.6.	Pomiar i kryteria oceny aktywności innowacyjnej przedsiębiorstw ..	174
5.7.	Wpływ innowacyjności na pozycję rynkową przedsiębiorstwa w otoczeniu międzynarodowym	180
	BIBLIOGRAFIA	185
	SPIS TABEL	201
	SPIS RYSUNKÓW	202